

Este liberă preluarea textului, în format electronic sau în variantă tipărită – cărți, ziare, reviste, doar cu menționarea sursei.

© Pentru ediția de față, Editura Areopag

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a
României**

Vasile, Danion

**Despre înfruntarea necazurilor : scrisoare
cătref cel care suferă / Danion Vasile. - Ed. a 2-a. -**

București : Areopag, 2025

ISBN 978-606-9678-79-4

Danion Vasile

**DESPRE
ÎNFRUNTAREA
NECAZURILOR**

Scrisoare către cel care suferă

Ediția a doua

Editura Areopag
București, 2025

Rugăciune de mulțumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu

Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeule a toată milostivirea și îndurarea, Care ai nemăsurată mare milă, nespusă și neajunsă iubire de oameni, căzând acum către a Ta slavă cu frică și cu cutremur, aduc Ție mulțumire pentru binefacerile de care m-ai învrednicit pe mine, nevrednicul Tău rob. Te slăvesc, Te laud și Te cânt ca pe un Domn, Stăpân și Făcător de bine. Și iarăși, căzând înaintea Ta, Îți mulțumesc și cu smerenie mă rog nemăsuratei și negrăitei Tale milostiviri, ca și de acum înainte să-mi dăruiești faceri de bine, ca să sporesc în dragostea de Tine și de aproapele meu.

Izbăvește-mă de tot răul și necazul. Dăruiește-mi liniște. Și mă învrednicește ca în toate zilele vieții mele totdeauna mulțumire să Îți aduc și să grăiesc și să cânt cele preabune Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Cuprins

PARTEA ÎNTÂI

<i>Introducere</i>	5
Scrisoare către cel care suferă	7
Scrisoare către Sfântul Nectarie	27
Taina suferinței.....	34
Despre înfruntarea necazurilor	
Cuvânt despre potolirea furtunii.....	56
Veniți la Hristos voi, cei osteniți și împovărați!	
Cuvânt către cei necăjiți	61
Despre suferințele celor căsătoriți	
Cuvânt la nunta din Cana Galileii	70
Cum să scăpăm de necazuri	
Cuvânt despre încercările vieții.....	96
De ce nu ne ajută Dumnezeu?	
Cuvânt despre încrederea nemăsurată	
în propriile puteri	115
Despre foloasele sărăciei	
Cuvânt la prăznuirea Dreptului Iov	127
„Bogații au sărăcit și au flămânzit...”	
Cuvânt despre mântuirea bogaților	137
Despre ajutorul Maicii Domnului	
Cuvânt la Praznicul Sfântului Acoperământ	157
Cum să ne ferim de rău?	
Cuvânt despre zodii, ghinion și despre farmece	173
Despre mulțumirea adusă Domnului	
Cuvânt la vindecarea celor zece leproși.....	192
Despre pervertirea vieții creștine	201
Cuvinte din înțelepciunea sfinților	211
Sfântul Efrem Sirul:	
Cuvânt despre răbdarea necazurilor	215
Din apa cea vie a Scripturilor... ..	225
<i>Suferințele sfinților închisorilor</i>	
<i>(În loc de încheiere)</i>	229

RUGĂCIUNI CARE SE ZIC LA VREME
DE ISPITĂ ȘI NECAZ

ACATIST PENTRU IZBĂVIREA DE NECAZURI.....	235
CANON DE RUGĂCIUNE LA VREME DE NECAZURI	251
Rugăciune la vreme de ispită.....	262
Rugăciune pentru dobândirea răbdării	263
Rugăciune pentru ușurarea sufletului la întristări, spaimă, gânduri și vise urâte care îl tulbură pe om (din psalmii lui David).....	264
Rugăciune pentru izbăvirea de vrăjmași	265
Rugăciune pentru vrăjmași	266
Rugăciune pentru împăcare	267
Rugăciunea văduvei.....	267
Rugăciunea orfanului	268
Rugăciune pentru bunul sfârșit al vieții	269
Rugăciune pentru mântuire	271
ACATISTUL „SLAVĂ LUI DUMNEZEU PENTRU TOATE”	273
Rugăciune de mulțumire pentru binefacerile primite de la Dumnezeu	286

De același autor (ultima ediție): *Acuzatul* 1988, *Testamentul sfinților închisorilor* (Editura Areopag, 2025), *Izbăvitorul de frică. Prietenul nostru, Sfântul Vasile de la Ostrog* (Editura Areopag, 2025), *Patericul milenilor. Pilde pentru secolul XXI* (Editura Areopag, 2025), *Despre supraviețuirea creștină* (Editura Areopag, 2025), *Vlahiia – Puterea iubirii* (Editura Areopag, 2025), *Povești religioase – Povestea icoanei mele* (Editura Areopag, 2025), *Palatul poveștilor pentru copiii mari și mici* (Editura Areopag, 2025), *Doctorul de povești* (Editura Areopag, 2025), *Învățătura Sfântului Ciprian al Cartaginei despre atitudinea creștină în fața bolii și a morții* (Editura Areopag, București, 2024), *Postul și relațiile conjugale. Repere. Poticniri. Pogorăminte* (Editura Areopag, București, 2024), *Tinerii și sexualitatea – Între iubire și păcat* (Editura Areopag, 2023), *Prietenul nostru, Eumenie. Sfântul care râde* (Editura Areopag, 2022), *Manual de curaj în fața bolii, a suferinței și a morții. Tâlcuiri la învățăturile Avvei Emilian Simonopetrului* (Editura Areopag, 2021), *Jurnalul convertirii. De la Zeița Morții la Împăratul Vieții* (Editura Areopag, 2020), *Duhovnicul. Rugăciunea. Postul* (Editura Areopag, 2020), *Despre înfruntarea bolii* (Editura Areopag, 2020), *Despre divorț* (Editura Areopag, 2020), *Patericul pe înțelesul copiilor* (Editura Areopag, 2020), *Cartea nunții* (Editura Areopag, 2019), *Cel mai scump cadou de Crăciun* (Editura Offline Times, 2019), *Despre avort. Motive, traume, consecințe* (Editura Areopag, 2018), *Cum să ne creștem copiii* (Editura Areopag, 2017), *Mâncați sănătos – Sfaturile elefantului Sunny și ale prietenilor săi* (Editura Offline Times, 2015), *Fețele apostaziei – Dărâmarea idolilor* (Editura Agnos, 2008), *Underground – Rebelii generației NU* (Editura Agnos, 2007), *Tinerii și sexualitatea – Repere pentru mileniul III* (Editura Egumenița, 2007), *Despre reîncarnare și invazia extraterestră* (Editura Egumenița, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Întrebări și răspunsuri* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Păcate noi, păcate vechi* (Editura Egumenița, 2005).

PARTEA ÎNTÂI

Introducere

În vremurile noastre există un mare număr de oameni care sunt creștini numai cu numele și care caută să ducă o viață cât mai libertină, o viață de desfătări și de plăceri trecătoare. Poate că și acestora le va fi de folos această carte, căci vor avea posibilitatea să înțeleagă faptul că numai trecând prin cruce se poate ajunge la mântuire și că toate plăcerile acestei lumi sunt deșarte.

Cei care sunt pe drumul cel bun vor găsi în aceste pagini putere, vor putea sorbi apa cea curată și vor fi mai întăriți în lupta de zi cu zi cu încercările și cu necazurile.

Există vreun om care nu știe ce înseamnă necazurile? Nu. Niciun om, oricât ar fi de bogat, oricâtă carte ar ști, nu poate scăpa de necazuri. Obsesia aceasta a raiului pe pământ, a vieții lipsite de griji, este o înșelare drăcească. Și dacă toți oamenii au necazuri, care de care mai diferite, care de care mai mari, înseamnă că nimeni nu poate spune că o astfel de carte nu îi este de folos. Ci dimpotrivă.

Cartea aceasta încearcă să răspundă întrebărilor pe care și le pun oamenii cu privire la rostul suferinței. Și încă mai mult: nu este o carte care doar constată ceva, ci este o carte care încearcă să propună soluția creștină: asumarea crucii.

Prima parte a cărții conține o serie de cateheze ținute într-un limbaj lesne de înțeles, cateheze care încearcă să aducă învățăturile Sfinților Părinți pe

limba omului contemporan și să țină seama de nevoile și de problemele sale. Tema principală fiind înfruntarea necazurilor, vom găsi cuvinte despre sărăcie, despre necazurile celor căsătoriți, despre ajutorul Maicii Domnului. Dar și despre mulțumirea pe care se cuvine să I-o aducem lui Dumnezeu, sau despre farmece, zodii și ghinion.

De mare folos este citirea cuvintelor adunate aici din Sfânta Scriptură și din scrierile Sfinților Bisericii. Și în chip deosebit „Cuvântul despre răbdare” al Sfântului Efrem Sirul.

Totuși, oricât de multe am citi despre viețuirea creștină, dacă nu punem început bun, nu facem nimic. Și temelia începutului bun sunt rugăciunile.

Vom afla în această carte *Canonul de rugăciune* pe care îl spune cel aflat în necazuri. Rugăciunea îi dă celui necăjit putere și nădejde, și nimic nu îl poate ajuta mai mult decât rugăciunea. Vom afla și *Acatistul* care se spune atât de către cei aflați în necazuri, cât mai ales pentru cei aflați în necazuri. De multe ori inimile noastre suferă văzându-i pe cei de lângă noi că se luptă cu mari greutăți. Or, noi îi putem ajuta foarte mult prin rugăciunile noastre. Și pentru dragostea noastră Dumnezeu îi va mângâia. Să avem noi dragoste să ne rugăm pentru ei, și cererile noastre nu vor rămâne fără răspuns. Rugăciune, rugăciune și iar rugăciune. Aceasta este soluția.

Fie ca această carte să fie cu adevărat de folos tuturor iubitorilor de Hristos și să îi întărească în lupta cea bună!

Editorul

Scrisoare către cel care suferă

Iubitul meu frate în Hristos,

Citești acum o scrisoare de la cineva pe care nu îl cunoști, dar care s-a rugat pentru tine, s-a rugat să treci cu bine prin această încercare pe care a îngăduit-o Dumnezeu.

De ce îți scriu?

Îți scriu din mai multe motive. În primul rând pentru că, atunci când am trecut prin anumite încercări, mi-a venit să urlu de durere și de singurătate. Mi se părea că pe nimeni nu interesează suferința mea, că fiecare își vede de viața sa și că există un zid care îi desparte pe oameni. Mi s-a părut că nu este drept să fie așa, că dacă ne numim creștini ar trebui nu numai să ne veselim cu cei ce se veselesc, căci aceasta o fac și păgânii, ci și să plângem cu cei ce plâng.

În al doilea rând îți scriu pentru că mi-aș dori să fiu alături de tine în încercarea prin care treci. Poate ți se pare ciudat ca un om care nu te cunoaște să vrea să îți fie alături. Dar, după ce am suferit foarte mult în viață, în inima mea a apărut un fel de solidaritate cu toți cei care suferă. Nu e vorba de milă, nici de compasiune. E o formă de dragoste.

Mă bucură că această dragoste au avut-o față de întreaga lume, dar la măsuri inimaginabil mai mari, toți sfinții. Cineva spunea că un călugăr adevărat este cel care se roagă și suferă pentru întreaga lume. La mine nu e vorba decât de o dorință de a fi alături de cei care suferă, mai mult sau mai puțin decât am su-

ferit eu, și cărora nimeni nu le spune vreun cuvânt de mângâiere.

Poate că ești înconjurat de prieteni sau de rude pe care le simți aproape. Atunci nu mai citi această scrisoare. Nu poate decât să pălească în fața dragostei celor de lângă tine. Scrisoarea aceasta este pentru cei care suferă în singurătate.

Și ție, celui care o citești până la capăt, să știi că îți scriu cu lacrimi în suflet. Chiar dacă ochii mei sunt uscați, inima mea lăcrimează pentru tine. Nu sunt figuri de stil, nu e literatură. Ci e mărturisirea unei dureri, că tu poți fi singur.

Cine sunt eu să mă amestec în viața ta? Nimeni. Și, totuși, sunt un suflet. Pe care îl doare tare faptul că, deși pământul este plin de oameni, totuși mulți se simt singuri. Știi, măcar cu un lucru mi-aș dori să rămâi din scrisoarea mea. Că dacă pe un străin care nu te cunoaște, care nu știe frumusețea care se ascunde în sufletul tău, care nu știe ce comori se ascund în spatele carapacei în care te ascunzi, îl doare că suferi și ar vrea să îți fie alături, deși fizic aceasta este imposibil, atunci cu atât mai mult Dumnezeu vrea să îți fie aproape. Dumnezeu ne scrie de când ne-am născut că ne iubeste, numai că uneori nu avem ochi să citim cuvintele Sale.

Trăim în deșertul secolului al XXI-lea. Oamenii trăiesc fiecare după propriile poftă, fără să mai vadă în ceilalți decât niște obiecte de care să se poată folosi. Nu generalizez, sunt și excepții, dar despre ele îți voi scrie mai jos. Vechea constatare – „Cel mai bun prieten al omului este câinele” – se referea la faptul că oamenii, în afara semenilor lor, pot găsi în câine un prieten devotat. Mai bine zis un slujitor devotat. Dar astăzi, pentru mulți oameni câinele a devenit cel mai

bun prieten, mai apropiat decât rudele sau decât ceilalți semeni.

De ce? Pentru că semenii nu prea mai sunt capabili să întrețină o relație dezinteresată, pentru că în zilele noastre în spatele multor prietenii stau ascunse diferite interese. Unii se împrietenesc pentru a obține anumite lucruri, iar alții, mai orbiți de patimă, nu se dau în lături chiar să se căsătorească din interes.

Proverbul „prietenu lă nevoie se cunoaște” s-a transformat în „prietenu la nevoie te cunoaște”, adică „prietenu când are nevoie de tine își amintește că te cunoaște”. Trist, dar adevărat. Pentru mulți prietenia este un schimb: „Ți-am dat una, dă-mi alta”. Cred că n-ar fi de mirare să asistăm la „târgul de prieteni”.

Mă doare că ești singur. Știi, deși rana inimii mele s-a vindecat, urma ei a rămas. Și aceasta mă îndeamnă să îți scriu. Nu am de gând să fiu moralist, să vin cu rețete de fericire imediată. Nu am de unde să îți procur rețeta fericirii necondiționate, și nimeni nu o are; ceea ce se prezintă uneori cu această etichetă este doar un drog cu efect trecător.

Rostul suferinței

Am de gând însă să îți mărturisesc că am descoperit o cale prin care suferința capătă sens, prin care roadele suferinței sunt dulci, o cale pe care, oricât ți-ar fi de greu să mergi, nu ești singur. Te rog să primești această scrisoare ca și cum nu ar fi scrisă decât pentru tine. Cum, vei spune, doar o citește mai multă lume? Da, dar ceilalți nu știu câtă durere se ascunde în sufletul tău. Fiecare își știe propriile dureri, nimeni nu le știe pe cele ale altora. Nici eu nu am de unde ști prin ce treci tu acum. Dar știu un lucru: că, dacă ți-ar fi bine, atunci nu ți-ai pierde timpul să citești această scrisoare.

LIBRIA | We know
what we say

Încep prin a-ți spune că Dumnezeu te iubește. „Da, vei spune, secretul acesta îl știe toată lumea.” Tocmai asta încerc eu să îți spun, că nu îl știe toată lumea. De fapt, cu gura mulți spun asta, și o repetă cu ușurință. Dar de crezut o cred numai atunci când au de toate și le este bine. A crede că Dumnezeu te iubește nu e același lucru cu a constata că ai ceea ce vrei la un moment dat, ci înseamnă a crede că tot ceea ce ți se întâmplă în viață ți se întâmplă cu îngăduința Celui care vrea să te mântuiești.

Dumnezeu ne iubește

În momentul în care înțelegem că Dumnezeu ne iubește nu mai suntem singuri, scăpăm de această fiară a singurătății care vrea să ne doboare sufletul.

Dumnezeu te iubește... Cuvinte care riscă să te plictisească, pentru că atâtea și atâtea secte repetă această propoziție numai ca să câștige prozeliți. Parcă și preoții se sfiesc să le mai repete, tocmai pentru a nu se asemana cu sectanții. Dar cuvintele acestea: „Dumnezeu te iubește”, aparțin Bisericii. Tocmai pentru că Mirele Bisericii, Domnul nostru Iisus Hristos, le-a rostit și le rostește celor care au înțeles că, „în zilele lui Ponțiu Pilat”, El S-a răstignit și pentru noi. Nu mărturisim așa când spunem „Crezul”: „Și S-a răstignit pentru noi”, pentru că ne iubește, pentru că vrea să ne mântuim și să ne bucurăm în vecii vecilor de dragostea Sa?

Știi, unii oameni au o credință bolnavă, adică primesc învățătura Bisericii pe bucățele. Adică sunt în stare să primească toată învățătura despre Sfânta Treime, despre Sfânta Liturghie, dar găsesc tot felul de scuze pentru a justifica faptul că nu merg duminica la biserică. Sau cred că Dumnezeu îi iubește pe oameni, dar nu vor să priceapă că Dumnezeu nu îi iubește

numai „în general”, ci și în „particular”. Le este ușor să creadă predaniile despre a doua Venire a Mântuitorului, dar le este greu să înțeleagă că și pe ei îi iubește Dumnezeu.

Sunt gata să vorbească despre cât de mult îi iubește Dumnezeu pe oameni, pe alții adică. Pe vecinii, pe rudele lor, pe prietenii sau chiar pe dușmanii lor. Dar că îi iubește pe ei înșiși le este aproape cu neputință să înțeleagă. Se consideră prea mici, prea neimportanti pentru aceasta. Dar Făcătorul nostru are alte criterii după care îi judecă pe oameni și în fața Sa nimeni nu este trecut cu vederea. Cineva spunea că este la fel de grav să te îndoiești de faptul că Dumnezeu te iubește ca și să te îndoiești de fecioria Maicii Domnului.

Firește, cei care tăgăduiesc fecioria Maicii Domnului sunt numiți eretici și sunt vrednici de osândă. Dar cei care tăgăduiesc dragostea lui Dumnezeu față de oameni cum ar trebui să fie numiți?

Cred că tot un fel de erezie este a nu crede că Dumnezeu te iubește, pentru că aceasta înseamnă a te îndoii de faptul că Hristos S-a răstignit din dragoste pentru neamul omenesc. Oricum, chiar dacă nu este vorba de o erezie clasică, este vorba desigur de o înșelare.

Puterea rugăciunii

Tu spui că Dumnezeu te iubește, și totuși ești singur cu necazul tău. Vezi contradicția? Nu spun că este ușor să simți dragostea lui Dumnezeu în astfel de momente, ci doar că poți încerca aceasta. Dumnezeu este alături de tine și dacă ești convins de aceasta, și dacă nu ești. Tu trebuie să îi deschizi ușa. Și ușa aceasta are un mâner: rugăciunea. În momentul în care înțelegi că Dumnezeu nu are cum să te părăsească, pentru că te

iubește, pasul firesc este să îl chemi în casa ta, în sufletul tău.

Rugăciunea aceasta este esențială. Nu am cum să îți dau vreo formulă magică prin care să Îl chemi. Doar Dumnezeu, fiind atotputernic, nu poate fi obligat să vină prin nicio formulă magică. Cei care folosesc astfel de formule primesc vizita musafirului nepoftit, adică a diavolului.

Dumnezeu vine atunci când Îl chemi cu inimă înfrântă și smerită, când Îl chemi cu dragoste și cu convingerea că te ascultă. Tu poate voiai să îți „vorbec” despre izbăvirea de necazuri, și eu îți „vorbec” despre rugăciune. Este normal. Primul lucru pe care trebuie să îl facem atunci când trecem printr-o încercare este să Îi cerem lui Dumnezeu puterea de a o depăși. Și cu cât șovăim să ne rugăm, cu atât ajutorul dumnezeiesc întârzie să se arate. Dumnezeu vrea ca oamenii să fie conștienți de propria neputință și să Îi ceară ajutorul. Dacă Dumnezeu ne-ar ajuta automat, fără ca noi să Îi cerem aceasta, atunci care ar mai fi rostul încercărilor? Omul ar trece prin încercări ca un martor exterior al capriciilor vieții, ca un obiect care nu participă la desfășurarea evenimentelor.

Este extrem de important ca în fața fiecărei încercări să ne simțim ca pe un câmp de luptă. Putem fugi sau putem lupta până la ultima picătură de sânge. Diavolul vrea să fugim, să pierdem cununa.

Important este să încercăm să ieșim biruitori din fiecare încercare prin care trecem cu îngăduința lui Dumnezeu. Dacă refuzăm lupta, nimeni, niciodată, nu ne va putea da înapoi cununa de care ne lipsim. Trebuie să fim proprii noștri eroi și să avem curajul de a ne lupta cu greutățile.

Eroii lui Dumnezeu

Să știi că Dumnezeu are eroi care sunt mult mai vrednici de laudă decât cei din cărțile de istorie. Dumnezeu are eroi care se luptă cu propriile patimi, care se luptă cu legiuni de diavoli și pe care lumea nu îi cunoaște. Și mai are Dumnezeu eroi care, mergând tot pe calea sfințeniei, se luptă cu încercările vieții.

Creștinii adevărați sunt astfel de eroi. Să știi că nimic nu este mai străin unui suflet creștin decât lipsa de eroism. Să nu exagerez. Puține însușiri îi sunt atât de firești creștinului cât îi este curajul. Sfântul Apostol Pavel prezenta lupta duhovnicească pentru dobândirea raiului ca pe o luptă clasică, în care luptătorii au arme, scuturi și tot ceea ce le mai trebuie.

Împărăția Cerurilor nu se dobândește cu ușurință. Hristos nu i-a fericit pe cei comozi sau pe cei ghiftuiți. Hristos i-a fericit pe cei ce plâng, pe cei ce rabdă tot felul de necazuri pentru a ajunge la odihna veșnică. Doar știi și tu asta. Și, chiar dacă nu toți oamenii sunt frumoși, chiar dacă nu toți oamenii sunt genii, în schimb toți creștinii sunt eroi. Mai exact, devin eroi în războiul duhovnicesc, fiind întăriți de puterea dumnezeiască. Poate vei spune: „Da, dar eu sunt o fire mai slabă, Dumnezeu nu ne-a făcut pe toți la fel de puternici”.

Dar chiar dacă nu ne-a făcut la fel de puternici, ne-a dat și ne dă fiecăruia dintre noi puterea de a face față greutăților. Întotdeauna încercările sunt cu o picătură mai ușoare decât limita maximă pe care o putem suporta fiecare. Și, vorbind simplu, când cineva care are limita maximă de 40 de „kilograme” de suferință rabdă fără să crâcnească o încercare de 39,9 „kilograme” atunci este mult mai „erou” decât cel care are limita maximă de 45 de „kilograme”, dar duce crâcnind o încercare de 40 de „kilograme”.

Eroismul se stabilește în funcție de puterea de rezistență a fiecăruia, pe care numai Dumnezeu o știe. În momentul în care ne plângem că încercările ne-au copleșit, afirmăm fără să ne dăm seama că Dumnezeu a greșit, îngăduind să fim ispitiți peste puterile noastre.

Despre slăbiciunea credinței noastre

Ai grijă să nu cazi în aceeași cursă. Pe mulți diavolul i-a aruncat în deznădejde cu această cugetare: că Dumnezeu nu ține cont de neputințele noastre. Nu aș vrea să te smintesc dacă ți-aș spune că, în urmă cu ani de zile, am fost ispitit de gândul sinuciderii. Eu am rămas orfan de mamă de la aproape paisprezece ani și am avut o copilărie marcată de acest lucru. Când m-am apropiat de Biserică, pe la 18 ani, am avut nădejdea că voi intra într-un spațiu deosebit, într-o comunitate ai cărei membri sunt plini de dragoste unul pentru celălalt. Într-o perioadă în care sufeream de foame (pentru că acasă nu primeam destulă hrană), am început să slăbesc din ce în ce mai mult. Toată lumea, la biserică, îmi spunea: „Vai, ce ai slăbit! Ce e cu tine?”. Fiindu-mi din ce în ce mai rău, amețelile fiind din ce în ce mai dese, m-am hotărât să le spun care era situația. Nu am cerut nimănui nimic, dar speram că se va găsi un suflet de creștin care să mă ajute. Mă cunoștea multă lume, din moment ce vindeam cărți religioase după slujbă (aveam o tarabă în curtea bisericii, dar nu aveam niciun venit, căci nu puneam adaosuri la cărți; vindeam cărți pur și simplu pentru că simțeam nevoia de a-i ajuta pe alții, o nevoie asemănătoare cu cea de a-ți scrie ție).

Am așteptat multă vreme să mă ajute cineva, dar degeaba. Când, spunându-i părintelui paroh de tulburarea prin care trec, am primit sfatul de a mânca pâine

cu apă, ca să îmi treacă foamea, am simțit că înebunesc.

Eu de-abia mă țineam pe picioare, și părintele îmi spunea să rezist cu pâine și apă (în condițiile în care organismul meu nu își revenise din starea de slăbiciune provocată de o asceză foarte aspră din perioada în care credeam că aurul spiritual este cel din Orientul Îndepărtat). Mi s-a părut că toată credința creștinilor din parohie era o mascaradă. Știu, nu trebuia să judec pe nimeni, dar îmi era foarte greu să nu judec. Unii veneau cu mașini foarte scumpe, căci aveau o situație materială bună. Și totuși, dacă erau creștini, de ce nu mă ajutau? Mai ales că îmi trebuia foarte puțin.

Mi s-a făcut la un moment dat atât de scârbă de fățarnicia lor, încât m-am gândit să mă sinucid. Nu mai voiam să trăiesc într-o lume cu astfel de oameni. Voiam să las ca ultim mesaj cuvintele: „E vina voastră, a celor care vă considerați creștini...”

Bine că m-a ferit Dumnezeu de așa o prostie! Mi-am dat seama că scăpam de răutatea oamenilor și intram pe mâna dracilor, care m-ar fi chinuit veșnic pentru păcatul sinuciderii. Mi-am dat seama că necazul prin care treceam avea un rost, și m-am rugat Domnului să îmi dea puterea să îl îndur și să nu îngăduie să fiu covârșit de slăbiciune.

Încercarea aceea a trecut. Din ea am înțeles că nu merită să cad în deznădejde atunci când ceilalți nu se poartă creștinește. Și mai ales că ispita, oricât ar fi de grea, nu este mai grea decât poți duce.

Pentru mine a fost un mare semn de întrebare: cum au putut unii creștini să fie atât de nepăsători față de suferința unui frate de-al lor? Din citirea Vieților Sfinților îmi formasem o cu totul altă imagine despre comunitatea creștină. Și, totuși, realitatea era foarte tristă. Mi-am dat seama că mulți oameni se îndepăr-

tează de Biserică tocmai din cauza comportamentului smintitor al unora dintre creștini. În situația în care m-am aflat nu putea nimeni să spună că nu știe că îmi este rău. Din moment ce mă întrebau mulți dintre ei de ce sunt atât de gălbejit la față, dacă nu cumva sunt bolnav, de ce nu mă hrănesc mai bine, este evident că aspectul meu fizic exprima starea în care mă aflam.

Am sărit puțin de la rugăciune la dragostea semenilor. Te rog să mă ierți. Acum, după ani de zile, privesc încercarea aceea cu bucuria unui examen pe care l-am câștigat. Cu toate momentele de slăbiciune prin care am trecut, singurul la care am aflat alinare a fost Dumnezeu. Uneori mă gândesc că dacă nu aș fi trecut prin încercarea respectivă și aș fi avut parte numai de momente frumoase, aș fi pierdut tocmai ceea ce consider că am mai de preț: dragostea față de Dumnezeu. De fapt nu aș fi pierdut-o, ci s-ar fi împușinat. Așa, știind că e trecută prin focul încercărilor, o păstrez ca pe o comoară și încerc să o tot înmulțesc.

Privind în urmă, caut parcă să găsesc explicații indiferenței celor care nu m-au ajutat. Poate că erau prea prinși cu problemele lor. Poate că le era greu să creadă că acasă nu primeam destulă hrană. Poate că așteptau să le cer mai insistent ajutorul. Nu știu. Dar un lucru îmi este clar: creștinii de astăzi nu mai sunt cei din vechime.

Și atunci, ce este de făcut? Să părăsim credința creștină? Să trăim în patimi? Nu. Oricât de mare ar fi apostazia unora, oricât de puțin ar ține alții seama de poruncile Evangheliei, nimeni nu ne poate împiedica să mergem pe calea mântuirii. Cu poticniri, cu căderi, cu ridicări. Cât despre ceilalți, nu avem de unde ști când vor pune început bun. Dacă nu au pus deja. Dumnezeu vrea să ne mântuiască pe toți, nu numai pe unii.

Supraviețuind prin iubire

Oricum, nu susțin că toți creștinii zilelor noastre sunt reci la inimă. Am cunoscut mai apoi creștini care știau ce înseamnă dragostea de aproapele. Am locuit o vreme la niște prieteni, soț și soție.¹ Eu eram bolnav, sufeream de o boală la plămâni. Ei mi-au fost alături cu multă dragoste. La un moment dat, pentru masă nu mai era decât un singur ou. M-am gândit că într-o asemenea situație, cu trei guri și un singur ou, situația era de plâns.

Dar soția prietenului meu, foarte natural, a împărțit oul în trei și am început să mâncăm. A fost unul dintre cele mai frumoase momente din viața mea. Nu avea oul vreun gust aparte, dar dragostea prietenilor mei m-a făcut fericit. Am simțit că și în zilele noastre porunca evanghelică de a-ți iubi semenul mai este luată în serios.

De ce îți vorbesc despre oul acela? Pentru că este unul dintre argumentele cele mai simple pe care ți le pot aduce ca să înțelegi că specia creștină rezistă încă, deși pare pe cale de dispariție. Mi s-a întâmplat să mai cunosc mulți oameni deosebiți, creștini adevărați, care m-au convins de acest lucru. Dacă atunci când nimeni de la biserică aceea nu m-a ajutat aș fi cunoscut câțiva dintre creștinii pe care îi cunosc astăzi, aș fi depășit foarte ușor acel moment. Cu siguranță ei m-ar fi ajutat.

Despre ajutorul primit prin rugăciune

Revin acum la rugăciune. Ne aflăm deci pe câmpul de luptă. Dușmanul ne-a atacat, încercarea ne stă înaintea. Primul lucru pe care trebuie să îl facem este să cerem întăriri. Adică, să ne rugăm.

¹ Din păcate, acești prieteni ai mei au divorțat, la mai mult de zece ani de la apariția primei ediții a acestei cărți. Totuși, nu pot uita modul creștinesc în care s-au purtat cu mine (n.a.).

De rugat, mulți se roagă în astfel de momente. Dar rugăciunile unora par a nu fi ascultate. Pentru că mulți se roagă cu formalism. Prea puțini își dau seama ce lucru extraordinar este rugăciunea. Te pune în dialog cu Dumnezeu. Dacă în fața celor care se roagă ar sta un rege, atunci atenția lor ar fi solicitată la maxim. Rare sunt momentele în viață când poți vedea de aproape un rege. Dacă înaintea lor ar sta cine știe ce mare actor, ar sta ca hipnotizați. Dar când stau la rugăciune și înaintea lor este Însuși Dumnezeu, oamenii se plictisesc repede și vor să termine cât mai repede rugăciunea. O astfel de rugăciune are însă puține șanse să fie ascultată.

Gândește-te la semnificația cuvintelor „cu inimă zdrobită”. Câți se mai roagă așa? Mulți parcă dau comanda unui chelner atunci când se roagă. „Doamne, fă așa și așa”. Dar când zicem „Tatăl nostru” nu ne rugăm „facă-se voia noastră”, ci „facă-se voia Ta”! Asta este important atunci când ne rugăm: să cerem puterea de a face voia lui Dumnezeu, de a trece cu bine prin toate încercările pe care le-a îngăduit El. Și, la vremea cuvenită, vom afla ușurare.

De multe ori nouă ni se pare că am suferit destul. Dar suntem noi în măsură să cântărim aceasta? Avem noi balanța care să Îl vădească pe Dumnezeu că a greșit, amânând prea multă vreme ajutorul? Nu.

Asta trebuie să faci acum. Să te rogi plin de nădejde. O rugăciune făcută cu necredință, cu senzația inutilității, nu poate fi primită de Dumnezeu. Ar suna cam așa: „Doamne, eu acum am nevoie de ajutor. Dar mă îndoiesc că Tu vezi asta sau, chiar dacă vezi, mă îndoiesc că mă vei ajuta”. Aceste cuvinte sunt mai degrabă de hulă decât de rugăciune.

Roagă-te, roagă-te, roagă-te. Și Dumnezeu te va întări. Dacă ai evlavie la Preasfânta Născătoare de

Dumnezeu, roagă-te ei și te va acoperi cu preasfântul ei acoperământ. De multe ori mă rugam ei și îi spuneam: „Vezi că eu nu am o mamă pe pământ care să îmi aline sufletul. Ajută-mă tu, că îmi este tare greu”. Și răspunsul nu întârzia să apară. Chiar dacă mie mi se părea uneori că întârzie.

Sunt milioane și milioane de oameni pe care i-a ajutat. Pe unii i-a ajutat făcând minuni mari, care au uimit lumea, și care sunt scrise în cărți. Dar a făcut mult mai multe minuni, despre care nu scrie nicăieri. I-a ajutat pe unii să își găsească loc de muncă, pe alții să aibă liniște în familie, pe alții i-a izbăvit de boli grele. Și a făcut-o în așa fel încât cei necredincioși pot spune că au fost banale întâmplări, că s-au datorat norocului. Dar noi știm că nu există noroc. Că tot binele din viața noastră este rânduie de Dumnezeu.

Nu numai Maicii Domnului să te rogi. Ci mai ales sfinților la care ai evlavie și îngerului tău păzitor. Roagă-te, și vei simți că toată Biserica Cerească este alături de tine.

Puterea răbdării

Totuși nu vreau să crezi că rugăciunea anulează încercările. Sfinții care se rugau neîncetat lui Dumnezeu nu au avut o viață lipsită de încercări. Ci dimpotrivă. Dar în fiecare dintre aceste încercări ei se rugau să primească de la Dumnezeu răbdare și putere. Ba, uneori, chiar cei ajunși pe înalte culmi duhovnicești aveau de înfruntat ispite foarte mari, în care nu mai simțeau prezența harului dumnezeiesc și lupta le era foarte grea. Prin astfel de războaie au dobândit cununi de mare preț, pentru astfel de încercări au primit daruri peste daruri.

Mare este răbdarea... Pentru că Dumnezeu nu trimite ajutorul imediat după ce I se cere aceasta. Ru-

găciunea nu lucrează magic, nu spunem „hocus-pocus” și vine ușurarea. De multe ori Dumnezeu, văzând că oamenii nu se lasă pradă deznădejdiei, că sunt creștini adevărați, îngăduie ca ispitele să îi mai încerce o vreme. De aceea este importantă nu numai rugăciunea. Ci și răbdarea, care lucrează ca o rugăciune tăcută. Formularea aceasta mi se pare foarte potrivită: răbdarea este o rugăciune fără cuvinte.

Omul aflat în necazuri este permanent ispitit de vrăjmaș în diverse feluri, doar-doar o renunța la suferință. Și omul care rabdă fără să crâcnească se roagă tainic: „Doamne, Tu vezi neputința mea. Eu nu mai am putere să mă mai lupt. Sprijină-mă până la capăt și întărește-mă, ca să nu mă las înșelat de cursele vrăjmașului”.

Nu vreau să las impresia că îți scriu ca și cum aș fi iscusit în lupta cu necazurile și ți-aș da sfaturi „de sus”. Deloc, ba chiar îmi cunosc neputințele și mă întreb dacă este firesc ca un om atât de slab ca mine să îți scrie. Dar îți scriu din nevoia sufletească de a fi alături de tine. Încercarea în care te afli va trece și vei avea timp să citești mai mult despre răbdare și despre lupta împotriva vrăjmașului în cărțile Sfinților Părinți. Acolo este aurul. Acolo găsești tot ce îți trebuie și poate că după ce vei citi scrierile lor rândurile mele or să ți se pară stupide și fără folos. Primește-le ca pe niște flori, chiar dacă se ofilesc repede. Măcar câteva clipe le poți simți parfumul. Iar când vei avea flori puse în ghiveci, flori care rezistă vreme îndelungată, într-adevăr nu va mai avea rost să îți aduci aminte de ceea ce ți-am scris.

Eu cred că m-aș fi bucurat să primesc o astfel de scrisoare. Uneori, citind din scrierile Părinților despre răbdare, mi se părea că aș avea nevoie ca cineva să îmi spună: „Da, astăzi sunt perfect actuale. În lumea mo-

dernă în care nimeni nu mai are răbdare în fața necazurilor, în care atât de des oamenii ridică pumnii înclistați spre cer, trebuie să Îl rugăm stăruitor pe Dumnezeu să ne dea acest dar”.

Atacurile diavolești

Îți voi scrie acum puțin despre aceste atacuri ale vrăjmașului, care se asociază diferitelor necazuri. În momentul în care cineva suferă, are un echilibru interior ușor de zdruncinat, parcă nu mai este stăpân pe el însuși. Fără o credință puternică îi este foarte greu să reziste curselor diavolului.

Un tânăr care a picat examenul de admitere la facultate este ușor de atras pe drumul beției. O fată rămasă orfană de părinți este ușor de atras în patima desfrâului. Este singură, are nevoie de înțelegere, și în numele unei îndoielnice prietenii se găsește ușor câte un tânăr care să îi ofere consolare nu numai sufletească, ci și trupească.

Vrăjmașul nu atacă direct cu patima, ca să nu îi dea celui ispitit posibilitatea de a observa lanțurile patimii și de a încerca să scape de ele. El atacă treptat, astfel încât cel ispitit să aibă impresia că își manifestă liber pornirile lăuntrice. Pe fecioară nu o ispitește direct cu cine știe ce orgii sexuale, ci o ia încetul cu încetul. Mai întâi niște îmbrățișări pătimașe, apoi sărutări „nevinovate” și apoi manifestarea „dragostei adevărate”: pierderea fecioriei. Multe fete și-au pierdut fecioria tocmai datorită faptului că ispita trupească a coincis cu un moment de dezechilibru interior. După ce momentul respectiv a trecut și dezechilibrul a fost depășit, fata a rămas femeie. Și nu mai poate da timpul înapoi.

Cei prinși în astfel de curse încearcă uneori să mascheze faptul că au conștientizat înfrângerea. Aceas-